

ZARZĄDZENIE NR 206/14
WÓJTA GMINY DZIADKOWICE
z dnia 14 maja 2013 r.

**w sprawie ustanowienia systemu zarządzania ryzykiem
w Urzędzie Gminy Dziadkowice.**

Na podstawie art. 69 ust. 1, pkt 2 ustawy z dnia 27.8.2009 r. o finansach publicznych
(Dz.U. z 2013 r., poz. 885, ze zm.)
zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się w Urzędzie Gminy Dziadkowice system zarządzania ryzykiem zgodnie z załącznikiem do niniejszego zarządzenia..
2. Pełnomocnikiem i koordynatorem systemu zarządzania ryzykiem jest Sekretarz Gminy Dziadkowice.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierzam Sekretarzowi Gminy Dziadkowice.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

WÓJT
mgr Marian Skomorowski

PROCEDURA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM WEWNĘTRZNYM W URZĘDZIE GMINY DZIADKOWICE

Postanowienia ogólne

§ 1.

Procedura zarządzania ryzykiem wewnętrznym w Urzędzie Gminy Dziadkowice, zwana dalej Procedurą, opisuje model zarządzania ryzykiem oraz określa ogólne zasady zarządzania ryzykiem w jednostce.

Ogólne zasady zarządzania ryzykiem

§ 2.

1. Zarządzanie ryzykiem wewnętrznym jest ciągłym procesem stanowiącym jeden z elementów kontroli zarządczej w jednostce.
2. Celem zarządzania ryzykiem wewnętrznym jest zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia celów służących realizacji zadań jednostki.
3. Zarządzanie ryzykiem powinno prowadzić do eliminacji lub ograniczenia – do akceptowanego poziomu – prawdopodobieństwa i skutków wystąpienia zdarzeń negatywnych w celu usprawnienia funkcjonowania jednostki oraz zapewnienia ochrony jej majątku i wizerunku.

§ 3.

Zarządzanie ryzykiem wewnętrznym odbywa się w szczególności według zasad:

1. Zgodności z przepisami prawa.
2. Powiązania z celami i zadaniami jednostki na poziomie strategicznym i operacyjnym.
3. Integracji z innymi działaniami podejmowanymi w ramach zarządzania jednostką.
4. Zrozumienia i akceptacji przez pracowników jednostki roli zarządzania ryzykiem wewnętrznym w realizacji celów jednostki.
5. Zaangażowania pracowników jednostki w działania związane z zarządzaniem ryzykiem wewnętrznym.
6. Ciągłości procesu zarządzania ryzykiem wewnętrznym.
7. Proporcjonalności podejmowanych działań zaradczych w stosunku do istotności danego ryzyka.

Odpowiedzialność

§ 4.

1. Zapewnienie funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem wewnętrznym należy do zadań Wójta jako kierownika jednostki i wszystkich pracowników jednostki.
2. W odniesieniu do każdego rodzaju ryzyka ustalana jest osoba odpowiedzialna za zarządzanie tym ryzykiem - właściciel ryzyka.

Elementy procesu zarządzania ryzykiem wewnętrznym

§ 5.

Zarządzanie ryzykiem wewnętrznym obejmuje:

1. Zdefiniowanie celów i zadań jednostki na poziomie strategicznym i operacyjnym (z uwzględnieniem procesów zachodzących w jednostce).
2. Określenie celów i sposobów monitorowania realizacji zadań jednostki.
3. Identyfikację obszarów ryzyka wewnętrznego w ramach poszczególnych obszarów działania jednostki, z uwzględnieniem celów i zadań.
4. Analizę ryzyka mającą na celu określenie możliwych skutków, prawdopodobieństwa i istotności wystąpienia danego ryzyka.
5. Określenie czynników sprzyjających zaistnieniu ryzyka wewnętrznego.
6. Określenie rodzaju reakcji na ryzyko i wskazanie działań zaradczych, jakie należy podjąć
w celu zmniejszenia danego ryzyka do akceptowanego poziomu.
7. Wskazanie stanowisk i osób, których zakres obowiązków służbowych obejmuje zidentyfikowane ryzyko.
8. Monitorowanie realizacji systemu zarządzania ryzykiem wewnętrznym i raportowanie wyników.
9. Ocenę końcową procesu zarządzania ryzykiem wewnętrznym.

Określenie celów i monitorowanie realizacji zadań

§ 6.

1. Niezbędnym warunkiem zarządzania ryzykiem wewnętrznym jest określenie jasnych i spójnych celów i zadań jednostki na dany rok, na poziomie strategicznym i operacyjnym.
2. Definiując cele i zadania, można posłużyć się procesami zidentyfikowanymi w ramach systemu zarządzania jakością.

Identyfikacja ryzyka

§ 7.

1. Identyfikacja ryzyka polega na rozpoznaniu, określeniu i opisanu ryzyk, które mogą wystąpić jako przeszkody w realizacji celów i zadań jednostki.
2. W procesie identyfikacji ryzyka uwzględnia się zagrożenia związane z wystąpieniem jakiegokolwiek zdarzenia, działania lub braku działania, które mogą zniszczyć mienie lub wizerunek jednostki albo uniemożliwić realizację jej celów.
3. Podczas identyfikacji należy przeanalizować w szczególności:
 - 1) cele i zadania ogólne jednostki, w tym procesy realizowane w jednostce;

- 2) zagrożenia, związane z osiąganiem celów i realizowaniem zadań wraz z ich zewnętrznymi i wewnętrznymi przyczynami oraz możliwymi scenariuszami rozwoju zdarzeń, w szczególności wynikające z następujących czynników:
- struktury organizacyjnej jednostki,
 - sytuacji finansowej jednostki,
 - liczby pracowników oraz ich kwalifikacji,
 - przestrzegania przez pracowników zasad etyki,
 - warunków pracy w jednostce,
 - jakości przepisów prawa,
 - wpływów/nacisków zewnętrznych na pracowników jednostki (zwłaszcza o charakterze korupcyjnym lub kryminogennym),
 - liczby, rodzaju i wielkości dokonywanych operacji finansowych,
 - możliwości zaistnienia zmian (np. zakresu rzeczowego lub terytorialnego działania jednostki, struktury organizacyjnej, sposobu działania, fluktuacji kadr, systemów informatycznych),
 - wyników i upływu czasu od wcześniej przeprowadzonej kontroli lub audytu.
4. Identyfikacji ryzyka dokonuje się poprzez wskazanie przyczyny zaistnienia danego zdarzenia oraz jego wpływu na realizację celów jednostki.
5. Identyfikacji poddaje się także ryzyko utracenia korzyści związanych z pojawiającymi się szansami, których jednostka może nie wykorzystać (np. pozyskanie środków ze źródeł zewnętrznych, takich jak fundusze Unii Europejskiej).
6. Identyfikacja ryzyka powinna prowadzić do możliwie dokładnego ustalenia charakteru ryzyka i jego zakresu, co umożliwi wybór i podjęcie we właściwym czasie odpowiednich czynności zapobiegawczych bądź też ograniczających wpływ ryzykownych działań.
7. Szczególną uwagę należy zwrócić na kluczowe ryzyko związane z realizacją najważniejszych celów jednostki (cele strategiczne).
8. Identyfikacja powinna uwzględniać ryzyko znane powszechnie oraz nowo identyfikowane - aktualizowane.
9. Identyfikacji podlega zarówno ryzyko wewnętrzne, mające swoje źródło w działaniach podejmowanych przez pracowników jednostki, jak i ryzyko zewnętrzne wynikające z czynników zewnętrznych.
10. Identyfikacja ryzyka powinna uwzględniać wyniki z przeprowadzonych w jednostce audytów wewnętrznych i kontroli: zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych.
11. W procesie identyfikacji ryzyka rozważa się przypadki nieprawidłowości i niepowodzeń w osiąganiu celów jednostki w przeszłości.

Analiza ryzyka

§ 8.

1. Wszystkie zidentyfikowane rodzaje ryzyka poddawane są całościowej analizie.
2. Proces analizy ryzyka ma charakter subiektywnej oceny dokonywanej przez osoby uprawnione do analizy ryzyka.
3. Ocena poszczególnych rodzajów ryzyka odbywa się w oparciu o przyjęty w Procedurze model oceny ryzyka, zapewniający porównywalność wyników we wszystkich obszarach funkcjonowania jednostki oraz ułatwiający przetwarzanie i łączenie indywidualnych ocen w celu stworzenia ogólnego profilu ryzyka.

4. Celem analizy ryzyka jest jego pomiar polegający na określeniu prawdopodobieństwa wystąpienia danego rodzaju ryzyka (PR) oraz możliwych skutków (SR) jego wystąpienia.
5. Ocena zarówno prawdopodobieństwa (PR), jak i potencjalnych skutków wystąpienia ryzyka (SR) polega na nadaniu im wartości szacunkowych w przyjętych skalach jakościowo-ilościowych.
6. Oceny skutków, jak i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka dokonuje się bez uwzględniania procesów i działań zaradczych, jakie jednostka stosuje w procesie zarządzania zidentyfikowanymi ryzykami.
7. W analizie ryzyka uwzględnia się częstotliwość wystąpienia ryzyka (liczbę możliwych powtórzeń), jako jeden ze wskaźników prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka.
8. Na podstawie oszacowanego prawdopodobieństwa (PR) oraz skutków wystąpienia ryzyka (SR) określa się współczynnik istotności każdego zidentyfikowanego rodzaju ryzyka (IR).
9. Określenie współczynnika istotności ryzyka (IR) umożliwia dokonanie oceny istotności ryzyka i pozwala na uporządkowanie listy zidentyfikowanych i oszacowanych rodzajów ryzyka według kryterium ich znaczenia dla realizacji celów i zadań jednostki.
10. Pogrupowanie rodzajów ryzyka według kryterium ich istotności przedstawia rzeczywiste zagrożenia dla realizacji zadań i celów jednostki oraz wskazuje Wójtowi kierunki priorytetowe w podejmowaniu działań zaradczych.
11. Dla poszczególnych rodzajów zidentyfikowanego i oszacowanego ryzyka wskazuje się rozwiązania (w tym obowiązujące przepisy prawa oraz przyjęte w jednostce procedury, instrukcje i faktycznie podejmowane działania), które mają na celu ograniczenie prawdopodobieństwa lub skutków wystąpienia ryzyka.
12. W razie potrzeby wskazuje się propozycje modyfikacji stosowanych w jednostce rozwiązań lub zgłasza się – fakultatywnie lub obligatoryjnie w przypadkach wskazanych w Procedurze – propozycje nowych rozwiązań (mechanizmów i uregulowań wewnętrznych), których zaplanowanie i wdrożenie w jednostce jest konieczne dla ograniczenia ryzyka.
13. Uwzględniając ocenę istotności ryzyka, Wójt wyznacza poziom ryzyka akceptowany dla jednostki. Jest to stopień ryzyka, zwany dalej „**apetytem na ryzyko**”, jaki jednostka może podjąć, aby zrealizować ustalone cele i zadania.
14. Określenie apetytu na ryzyko może wynikać m.in. z konieczności zaakceptowania ryzyka w obszarze, w którym długofalowe korzyści przewyższają krótkoterminowe straty.
15. Przy określaniu apetytu na ryzyko Wójt uwzględnia aktualną sytuację jednostki oraz wysokość kosztów ograniczenia danego rodzaju ryzyka.
16. Apetyt na ryzyko może być zróżnicowany w zależności od rodzaju i istotności danego ryzyka.

Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka

§ 9.

1. Oceniając prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka, uwzględnia się możliwą częstotliwość wystąpienia zdarzenia (jak często dane zdarzenie może mieć miejsce). W odniesieniu do czynności powtarzalnych (spraw występujących cyklicznie lub wielokrotnie) uwzględnia się liczbę możliwych powtórzeń (ile razy względem ogólnej liczby spraw zdarzenie może mieć miejsce).
2. Jakościowa **ocena prawdopodobieństwa** wystąpienia ryzyka (PR) opiera się na oszacowaniu stopnia prawdopodobieństwa zaistnienia ryzyka (zdarzenia), poprzez wybór przez oceniającego jednej z trzech możliwości (stopni), w przypadku wystąpienia następujących, określonych w sposób hasłowy stanów (sytuacji):

- 1) **Prawdopodobieństwo wysokie** – gdy jest więcej niż 60% szans, że ryzyko wystąpi raz w roku, o ile nie zostanie zmniejszone (lub ryzyko będzie się krystalizować rutynowo lub systematycznie);
 - 2) **Prawdopodobieństwo średnie** – gdy jest więcej niż 10%, ale mniej niż 60% szans, że ryzyko wystąpi raz na 5 do 2 lat, o ile nie zostanie zmniejszone (lub ryzyko będzie się krystalizować okazjonalnie lub w wyniku zbiegu niezwykłych okoliczności);
 - 3) **Prawdopodobieństwo niskie** – gdy jest mniej niż 10% szans, że ryzyko wystąpi raz na 5 do 10 lat, o ile nie zostanie zmniejszone (lub ryzyko będzie się krystalizować rzadko, jego przypadki będą pojedyncze).
3. Jakościową ocenę prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka wyraża się również ilościowo (punktowo), poprzez nadanie prawdopodobieństwu – oszacowanemu w sposób jakościowy – wartości **w skali od 1 do 3**, według następującego wzoru:
- 1) **wysokie** – 3;
 - 2) **średnie** – 2;
 - 3) **niskie** – 1.

Skutki wystąpienia ryzyka

§ 10.

1. Jakościowa **ocena skutków wystąpienia ryzyka (SR)** opiera się na oszacowaniu potencjalnych skutków, a więc wyników oddziaływania, jakie zaistnienie danego rodzaju ryzyka (zdarzenia) może mieć na jednostkę i realizację jej celów oraz zadań (jakość rezultatów/znaczenia/wpływów). Uwzględnia się przy tym w szczególności konsekwencje prawne, finansowe i organizacyjne zaistnienia danego zdarzenia oraz jego wpływ na wizerunek jednostki i bezpieczeństwo pracowników.
2. Ocena jakościowa skutków zaistnienia ryzyka (zdarzenia) jest dokonywana przez oceniającego poprzez wybór jednej z trzech możliwości (stopni), określonych w sposób hasłowy jako:
 - 1) **wysokie skutki** – poważny wpływ na realizację zadania (poważne zagrożenie terminu jego realizacji) i osiągnięcie celu; poważne konsekwencje prawne; zagrożenie bezpieczeństwa pracowników; poważne straty finansowe; poważny wpływ na wizerunek jednostki;
 - 2) **średnie skutki** – średni wpływ na realizację zadania (zagrożenie terminu jego realizacji) i osiągnięcie celu; umiarkowane konsekwencje prawne; średni skutek finansowy; brak wpływu na bezpieczeństwo pracowników; średni wpływ na wizerunek jednostki;
 - 3) **małe skutki** – mały wpływ na realizację zadania i osiągnięcie celu; brak skutków prawnych; mały skutek finansowy; brak wpływu na bezpieczeństwo pracowników; niewielki wpływ na wizerunek jednostki.
3. Jakościową ocenę możliwych skutków wystąpienia ryzyka wyraża się również ilościowo (punktowo), poprzez nadanie rozmiarom skutków – oszacowanym w sposób jakościowy – wartości **w skali od 1 do 3**, według następującego wzoru:
 - 1) **wysokie** – 3;
 - 2) **średnie** – 2;
 - 3) **niskie** – 1.

Istotność

§ 10.

1. Określenie prawdopodobieństwa (PR) i skutków wystąpienia ryzyka (SR) w trzystopniowych skalach umożliwia ustalenie **współczynnika istotności ryzyka (IR)** jako iloczynu (wyrażonych punktowo) prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka (PR) oraz potencjalnych skutków jego wystąpienia (SR):

$$IR = PR \times SR$$

gdzie:

IR – współczynnik istotności ryzyka

PR – prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka

SR – potencjalne skutki wystąpienia ryzyka.

2. Przyjęty wzór dla obliczenia współczynnika istotności ryzyka zakłada, że poziom zagrożenia w każdym wypadku zależy zarówno od prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka, jak i od skutków jego wystąpienia, a więc że ryzyko bardzo prawdopodobne, ale wywołujące niewielkie skutki może mieć podobny stopień istotności, jak ryzyko mało prawdopodobne, ale o poważnych przewidywanych skutkach.

3. Z uwagi na trzystopniową skalę zarówno prawdopodobieństwa (PR), jak i skutków wystąpienia ryzyka (SR) współczynnik istotności danego rodzaju ryzyka może przyjąć wartość od 1 do 9.

4. Matrycę punktowej oceny (współczynnika) istotności ryzyka, zawierającą prezentację ryzyka w macierzy „3x3”, przedstawia poniższy rysunek:

MAŁY (3)	III. (3)	II. (6)	I. (9)	
ŚREDNI	VI. (2)	V. (4)	IV. (6)	
NISKI (1)	IX. (1)	VIII. (2)	VII. (3)	

NISKIE

ŚREDNIE (2)

WYSOKIE

§ 11.

1. Dla oceny istotności ryzyka stosuje się skalę obejmującą następujące poziomy:
 - 1) **RYZYSKO WYSOKIE** – istotnie wpływa na kluczową działalność jednostki; uniemożliwia realizację zadań i celów; rodzi straty finansowe; wymaga podjęcia natychmiastowych działań naprawczych;
 - 2) **RYZYSKO ŚREDNIE** – potencjalnie wpływa na kluczową działalność jednostki; jest zagrożeniem dla realizacji zadań i celów; zagraża powstaniem strat finansowych; wymaga ustawicznego monitorowania i sprawdzania oraz rozważenia podjęcia stosownych działań;
 - 3) **RYZYSKO NISKIE** – nie ma wpływu na kluczową działalność jednostki; nie uniemożliwia realizacji zadań i osiągania celów; wymaga monitorowania i w miarę potrzeby sprawdzania.
2. Ocena istotności ryzyka w skali następuje według współczynnika istotności ryzyka (IR) poprzez naniesienie wartości tego współczynnika na **MAPE RYZYKA**, czyli na matrycę punktowej oceny (współczynnika) istotności ryzyka i odczytanie wyników według zastosowanego oznaczenia graficznego.
3. Przy ocenie istotności ryzyka stosuje się zasady, zgodnie z którymi dla współczynnika istotności ryzyka (IR):
 - 1) o wartości: 6–9 – ocenia się ryzyko jako **WYSOKIE** (ryzyko o wysokim wpływie oraz wysokim lub średnim prawdopodobieństwie; ryzyko o średnim wpływie i wysokim prawdopodobieństwie);
 - 2) o wartości: 5–3 – ocenia się ryzyko jako **ŚREDNIE** (ryzyko o wysokim wpływie oraz niskim prawdopodobieństwie; ryzyko o średnim wpływie oraz o średnim lub niskim prawdopodobieństwie; ryzyko o niskim wpływie i wysokim prawdopodobieństwie);
 - 3) o wartości: 1–2 – ocenia się ryzyko jako **NISKIE** (ryzyko o niskim wpływie oraz średnim lub niskim prawdopodobieństwie).

Reakcja na ryzyko i działania zaradcze

§ 12.

1. W odniesieniu do wszystkich zidentyfikowanych i oszacowanych rodzajów ryzyka określa się odpowiedni rodzaj reakcji na ryzyko – podejmowany zanim ryzyko się ujawni (lub nie ujawni) w rzeczywistości.
2. Podstawowym rodzajem reakcji na ryzyko w jednostce jest kontrolowanie i ograniczenie ryzyka (**O**). Inne rodzaje reakcji mogą przyjąć formę: przeniesienia ryzyka na podmiot zewnętrzny (**P**), zakończenia działań obarczonych danym rodzajem ryzyka (**Z**) lub tolerowania ryzyka (**T**).
3. W stosunku do każdego rodzaju ryzyka wskazuje się – fakultatywnie lub obligatoryjnie w przypadkach wskazanych w Procedurze – odpowiednie działania służące wdrożeniu określonego rodzaju reakcji na ryzyko (już podjęte lub planowane do podjęcia w jednostce).
4. W odniesieniu do każdego rodzaju ryzyka – wobec którego przyjęto rodzaj reakcji w formie kontrolowania i ograniczenia ryzyka (**O**) – wskazuje się odpowiednie mechanizmy kontrolne.

5. Mechanizmy kontrolne to działania zaradcze, które mają na celu ograniczenie ryzyka do akceptowanego dla jednostki poziomu – zarówno prawdopodobieństwa, jak i skutków jego wystąpienia.
6. Mechanizmy kontrolne powinny prowadzić do zmniejszenia niepewności wyników poprzez wykrycie i skorygowanie niepożądanych rezultatów, unikanie niepożądanych efektów lub ograniczenie ich występowania, a także osiągnięcie spodziewanych rezultatów.
7. Mechanizmy kontrolne powinny być proporcjonalne do ryzyka i zapewniać, że ewentualna strata będzie się mieścić w ramach apetytu na ryzyko wyznaczonego przez Wójta.
8. Przyjęte w jednostce procedury, instrukcje, jak i faktycznie realizowane działania są objęte przez mechanizmy kontrolne.
9. W razie potrzeby wskazuje się planowane w jednostce działania mające na celu modyfikację istniejących lub wdrożenie nowych mechanizmów kontrolnych koniecznych dla ograniczenia ryzyka.
10. W odniesieniu do każdego rodzaju ryzyka ustalany jest „właściciel ryzyka”, tj. osoba odpowiedzialna za zarządzanie danym rodzajem ryzyka; w tym za dokonywanie poszczególnych czynności w procesie zarządzania ryzykiem wewnętrznym.

Rejestr ryzyka

§ 13.

1. Zbiorcza informacja na temat ryzyk przedstawiana jest w formie rejestru ryzyka, sporządzonego według wzoru określonego w załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.
2. Rejestr ryzyka podlega zatwierdzeniu przez Wójta jako kierownika jednostki.
3. Wójt, zatwierdzając rejestr ryzyka, podejmuje decyzję o:
 - 1) rodzaju reakcji na ryzyko w stosunku do każdego ryzyka;
 - 2) częstotliwości raportowania w zależności od poziomu istotności ryzyka.

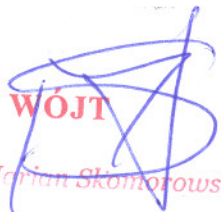
Monitorowane

§ 14.

1. Zidentyfikowane ryzyko i ustalone metody jego ograniczenia do akceptowanego dla jednostki poziomu są na bieżąco monitorowane przez Wójta oraz kierownictwo komórek organizacyjnych jednostki, którzy oceniają zakres i poziom ryzyka oraz skuteczność i adekwatność wyznaczonych przez Wójta mechanizmów kontrolnych.
2. Osoby kierujące komórkami organizacyjnymi jednostki zobowiązane są do raportowania w zakresie ryzyka wewnętrznego Pełnomocnikowi w okresach odpowiednio:
 - kwartalnych – w przypadku ryzyk o poziomie istotności wysokim;
 - półrocznych – w przypadku ryzyk o poziomie istotności średnim;
 - rocznych – w przypadku ryzyk o poziomie istotności niskim,w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po danym kwartale, półroczu, roku.
3. Pełnomocnik przedstawia zbiorcze sprawozdanie w zakresie ryzyka wewnętrznego Wójtowi w terminie do 30 dnia miesiąca następującego po danym: kwartale, półroczu, roku.
4. W jednostce sporządzane jest zbiorcze sprawozdanie z zarządzania ryzykiem w terminie umożliwiającym wykorzystanie jego wyników jako jednego ze źródeł uzyskania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej.

§ 15.

1. W przypadku stwierdzenia zaistnienia zdarzeń mających wpływ na zarządzanie ryzykiem wewnętrznym, w szczególności rozpoznania nowych rodzajów ryzyka – innych niż wymienione w Rejestrze Ryzyk – stwierdzenia istotnych zmian w zakresie oceny ryzyka już zidentyfikowanego lub pojawienia się potrzeb w odniesieniu do wskazanych w Rejestrze mechanizmów kontrolnych, każdy pracownik jednostki ma obowiązek niezwłocznie poinformować o tym zdarzeniu osobę kierującą komórką organizacyjną, w której jest zatrudniony.
2. Osoby kierujące komórkami organizacyjnymi jednostki obowiązane są do bieżącej identyfikacji i analizy ryzyka występującego w zakresach działania poszczególnych komórek organizacyjnych.

WÓJT
mgr Marian Skomorowski

Załącznik nr 1 – Rejestr ryzyka

[illegible]

Objaśnienia do rejestru ryzyka:

- 1) **cel** – rozumiany jako cel działalności jednostki;
- 2) **zadanie** – zadanie służące realizacji celów jednostki;
- 3) **obszar ryzyka** – wyodrębniona ze względu na jej charakter część działalności jednostki;
- 4) **zidentyfikowane ryzyko – opis** – prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzeń o charakterze pozytywnym i negatywnym, które mogą mieć wpływ na osiągnięcie zamierzonych celów jednostki lub powodują odchylenia od oczekiwanych stanów; opisując ryzyko, należy wskazać przyczynę oddziaływania i jego wpływ na realizację celów i zadań jednostki oraz obszarów jej działalności; ryzyko definiowane jest na dwóch poziomach: strategicznym (S) oraz operacyjnym (O);
- 5) **symbol ryzyka** – przyporządkowany każdemu zidentyfikowanemu ryzyku indywidualny numer;
- 6) **SR** – potencjalne skutki wystąpienia ryzyka;
- 7) **PR** – prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka;
- 8) **IR/poziom istotności** – współczynnik istotności ryzyka liczony jako iloczyn prawdopodobieństwa i skutków wystąpienia ryzyka ($SR \times PR$)/W – wysoki, S – średni, N – niski;
- 9) **istniejące mechanizmy kontroli** – działania podjęte przez kierownika jednostki w celu zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka;
- 10) **reakcja na ryzyko** – ustalony sposób postępowania z ryzykiem, tj.:
kontrolowanie i ograniczanie ryzyka (O),
przeniesienie ryzyka (P),
zakończenie działań obarczonych ryzykiem (Z),
tolerowanie ryzyka (T);
- 11) **planowane mechanizmy kontroli i terminy ich wdrożenia** – działania, które zamierza podjąć kierownik jednostki w stosunku do zidentyfikowanego ryzyka; jeśli podjęte działania są wystarczające i w opinii kierownika jednostki nie ma potrzeby wprowadzania dodatkowych regulacji czy też działań, należy wpisać w kolumnie: „kontynuacja”;
- 12) **właściciel ryzyka** – osoba odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem, mająca kompetencje do podjęcia działań zaradczych w stosunku do obszaru, którym zarządza.